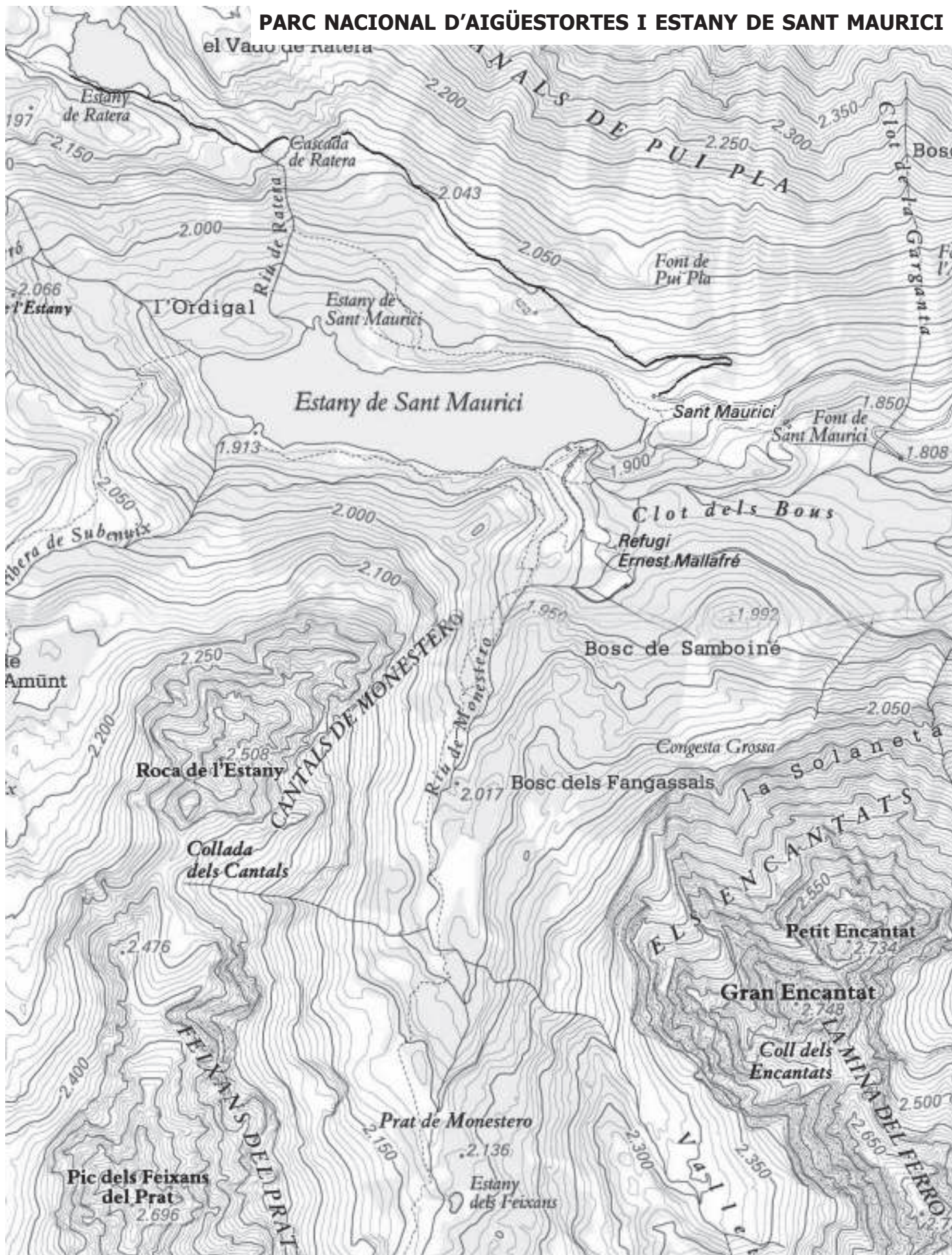

PARC NACIONAL D'AIGÜESTORTES I ESTANY DE SANT MAURICI

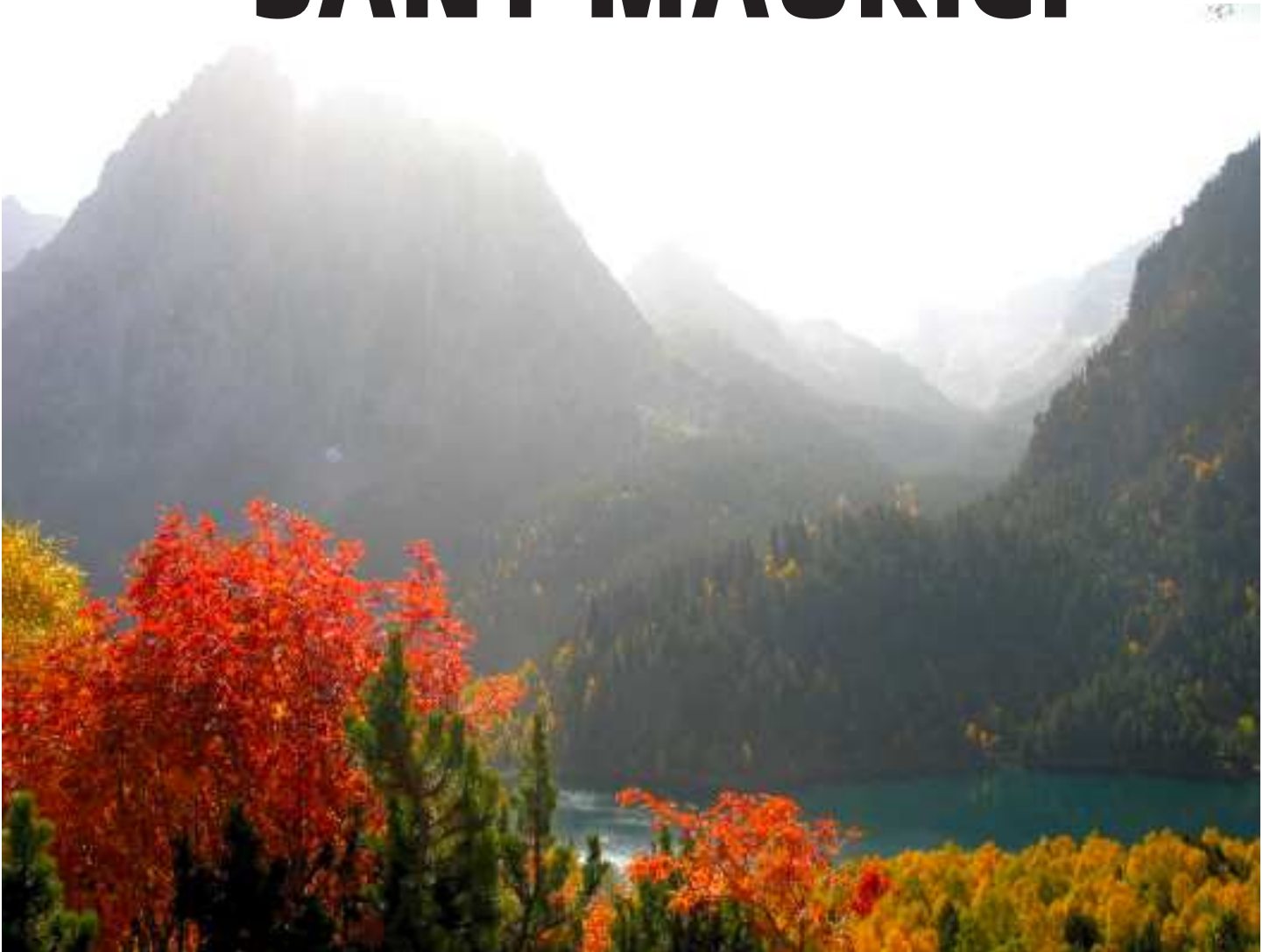

Escala: 1:15000

Font: ICC.

N

PARC NACIONAL D' AIGÜES TORTES I ESTANY DE SANT MAURICI

Neus Bardina
Mar Balagué
Laura Brèu
Esther Gras
Irene Borda

LLIBRETA DE CAMP
Educció primària

Alumne: _____

No és permès d'arrencar o malmetre cap classe de vegetal o de mineral.

A l'interior del Parc Nacional no estan permeses ni la caça ni la pesca.

Es prohibeix d'encendre foc.

No embruteu la muntanya amb les vostres deixalles. Emporteu-vos-les i dipositeu-les als contenidors dels pobles.

L'acampada lliure està prohibida dins tot l'àmbit del Parc Nacional. Es pot pernoctar únicament a l'interior dels refugis.

La circulació de vehicles i bicicletes està limitada.

No abandoneu els camins senyalitzats.

No pertorbeu la tranquil·litat del lloc. Eviteu utilitzar màquines o instruments que produeixin sorolls estranys.

És millor no portar animals de companyia. En tot cas han d'anar subjectats obligatòriament per la persona que els porta.

No és permès banyar-se ni practicar cap activitat aquàtica als rius i els estanys.

Situat a l'extrem nord-occidental de Catalunya, el Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici presenta tots els elements característics de l'alta muntanya pirinenca.

Fou declarat Parc Nacional a l'any 1955 i és un dels catorze Parcs Nacionals existents a l'Estat espanyol i l'únic d'aquestes característiques que hi ha a Catalunya. Ocupa una superfície aproximada de 40.000 hectàrees, repartides entre la zona estricta del Parc i la seva perifèria, extenent-se per les següents comarques: Pallars Sobirà, Pallars Jussà, Alta Ribagorça i Vall d'Aran.

Els més de 200 estanys que podem trobar-hi són l'empremta de les darreres glaciacions del Quaternari que han modelat el paisatge donant lloc a les formes característiques del relleu glacial: les valls en 'U', valls penjadades, els circs, les crestes escarpades...

L'altitud del Parc Nacional que oscil·la entre els 1200 m. i els 3033 m., juntament amb la diferent orientació de les seves valls, han donat lloc a una gran diversitat d'ambients i espècies vegetals: boscos mixtos de caducifolis al fons de la vall, boscos de coníferes com el pi roig, l'abet o el pi negre i prats alpins a les zones més altes.

Tanmateix al Parc habiten un nombre elevat d'espècies animals. Per poder-les observar haurem d'estar atents a la gran varietat de rastres i senyals.

ELS MINAIRONS

Fa molts anys, a casa Manresà d'Espot, tenien llogat un dallaire de casa Marçal, el qual sempre duia un tubet a la butxaca i mai no explicava a ningú què hi guardava. Un dia, els amos li van manar que dallés el prat més gran que tenien a l'argenda. El mosso es llevà a punta de dia i se n'hi anà. Passades un parell d'hores, la mestressa li va portar l'esmorzar, i el va trobar encara sota una pomera esmolant la dalla. Encara no havia començat a dallar.

Al migdia, quan li portà el dinar, l'home dormia a l'ombra del mateix arbre, sense haver dallat ni un brot d'herba. La mestressa el despertà:

-Com é que encara no heu dallat re? -li digué enfadada.

-Tranquil·la, senyora, que ja hi ha temps! -li contestà ell fent el simó de l'oncle.

A mitja tarda, quan li van portar el berenar, l'home encara no havia tocat feina i seguia sota l'arbre amb la bóta als dits. Això, a la mestressa, li féu pujar la mosca al nas.

-Si no dalleu tot lo prat avui, ja podeu fotre el camp d'aquesta casa!. Aquí bé en tenim prou de gossos, massa i tot!

-Mai tant, dona, mai tant! -contestà ell fent el ronsa. I afegí amb calma: -No us feu mala sang que tot s'arreglarà.

A la nit, quan va ser l'hora de plegar, el mosso es presentà a casa dient que ja havia enllestit tot el prat i que li portessin de seguida el sopar, que tenia més fam que deu cadells. L'hereu de la casa no se'n fià i volgué anar al tros per comprovar-ho. En veure tota l'herba dallada, es quedà bocabadat.

Segons diuen, el dallaire guardava en aquell tubet els minairons, uns éssers molt petits, que, quan s'obria el tub, sortien a milers i exigien feina, tot cridant:

-Què farem, què direm!... Què farem, què direm!

Llavors l'amo els manava el que volia i ells ho realitzaven en un obrir i tancar d'ulls. Aquesta vegada del prat, diu la gent n'hi havia tants, que només va tocar un bri d'herba per a cada minairó.

Els amos, contents finalment del resultat de la jornada, van decidir que el dia següent, que era fira a Organyà, hi deixarien anar el mosso. A punta de dia, ben mudat, l'home va marxar cap a fira. En passar per un lloc conegut pel «Ras de Conques», s'aturà per beure una mica d'aigua i descansar. Mentre s'ajupia, li va caure el tub dels minairons i es destapà. En un no-res sortiren a cents, a milers.

-Què farem, què direm! Què farem, què direm! -cridaven delerosos.

-Mireu..., pujeu tots aquestos rocs damont d'aquella montanaya - se li va ocórrer finalment al mosso.

En una esgarrapada, els minairons van traginar totes les pedres de l'esplanada. Després es tornaren a ficar al tub silenciosament.

Des de llavors aquell indret va quedar tot ras, és a dir, sense pedres, mentre que les muntanyes quedaven plenes de tarteres. Per aquest motiu, a aquell lloc, se li'n diu el «Ras de Conques».

Situa't en el lloc des d'on es va realitzar aquesta fotografia.

LES TARTERES

-Què és el que més destaca en aquesta zona?

-Com poden haver arribat aquestes pedres d'aquí?

com és la superfície de la roca aquí?

- llisa
- fissurada

De quin tamany són les pedres més abundants en aquesta zona?

- grans
- petites
- mitjanes

De quin tamany són les pedres més abundants en aquesta zona?

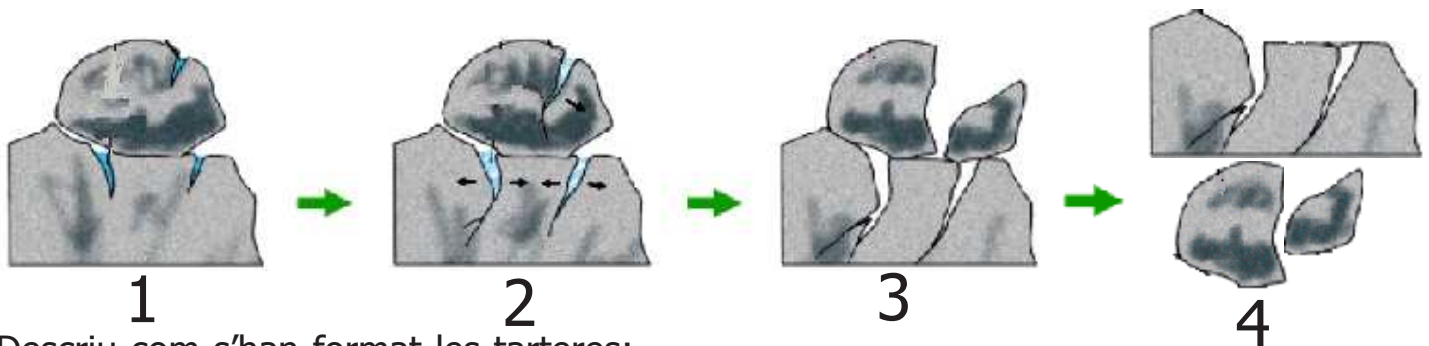
- grans
- petites
- mitjanes

De quin tamany són les pedres més abundants en aquesta zona?

- grans
- petites
- mitjanes

Com t'expliques que aquests materials hagin quedat força ordenats segons el seu volum?

EL PROCÉS DE LA GELIFRACCIÓ

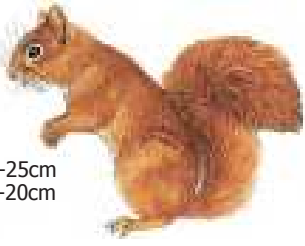

Descrriu com s'han format les tarteres:

FAUNA

Esquírol
Sciurus vulgaris

— 19-25cm
H 14-20cm
I

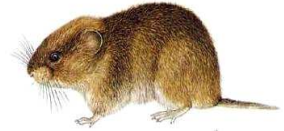
Marmota
Marmota marmota

— 49-58cm
H 15-19cm
I

— 9-12cm
H 2,7- 4,2cm
I

Talpó dels prats
Microtus arvalis

— 7,6-11cm
H 8,6-12cm
I

Ratolí de bosc
Apodemus s.

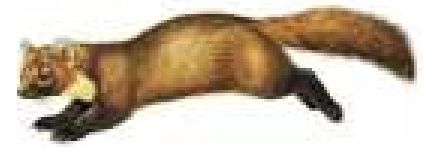
— 12-17cm
H 2,5-3,6cm
I

Taupà
Talpa europaea

— 39-58cm
H 16-27cm
I

Marta /Faïna
Martes martes/foïna

— 18-26cm
H 6-10cm
I

Ermíni / mostela
Mustela erminea
Mustela nivalis

— 55-85cm
H 28-46cm
I

Guineu
Vulpes vulpes

— 110-139cm
H 15-20cm
I 60-80cm

Tocíno fer
Sus scrofa

— 57-59cm
H 13-18cm
I

Tíxó
Meles meles

— 49-59cm
H 8-10cm
I 9,7-12cm

Llebre
Lepus europaeus

— 100-130cm
H 70-85cm
I

Isard
Rupicapra rupicapra

FAUNA

Cabirol
Capreolus capreolus

— 85-125cm
H 2-3 cm
l 65-78cm

Daina
Dama dama

— 130-160cm
H 15-20 cm
l 80-100cm

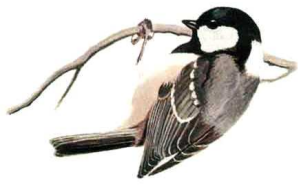
Cérvol
Cervus elaphus

— 160-260cm
H 10-15cm
l 100-150cm

— 17-21cm
l 11,5cm

Mallerenga
Parus sp.

— 16-17cm
l 28cm

Trencapinyes
Loxia curvirostra

— 40-47cm
l 67-73cm

Pícot negre
D. martius

— ♀ 61cm
♂ 100cm
♀ 60cm
♂ 88cm

Gall fer
Tetrao urogallus

— 243-270cm
l 96-104cm

Voltor
Gyps fulvus

— 250-280cm
l 110-150cm

Trencalòs
Gypaetus barbatus

— 180-230cm
l 76-89cm

Àguila daurada
Aquila chrysaetos

Sarnalla pirenaica
Lacerta bonnali

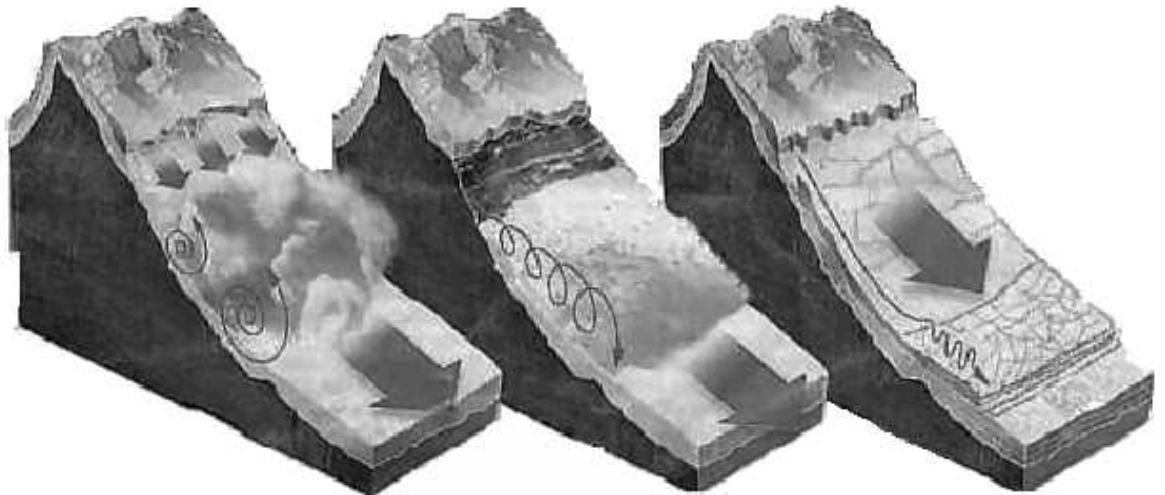

Altres ...

TIPUS D'ALLAUS

Allaus de neu recent o neu pols:

Durant o poc després les nevades. Provocades per quantitat de precipitació, la intensitat de la nevada o l'alta temperatura de l'aire durant la nevada. Poden arribar a velocitats molt altes (superiors als 300 km/hora). Són allaus molt devastadores.

Allaus de placa:

Es formen pel trencament de capes del mantell nival.

Es desencadena pel debilitament i desaparició de les unions amb els nivells inferiors o per sobrecàrregues. La velocitat pot oscil·lar entre els 20 i 50 km/h.

El dipòsit resultant és l'acumulació caòtica de blocs angulosos.

Aquestes allaus són les responsables de la major part d'accidents que involucren esquiadors i excursionistes.

Allaus de fusió o de primavera:

Es formen quan la neu es troba a una temperatura de 0°C i, per tant, hi ha presència d'aigua líquida dins del mantell nival.

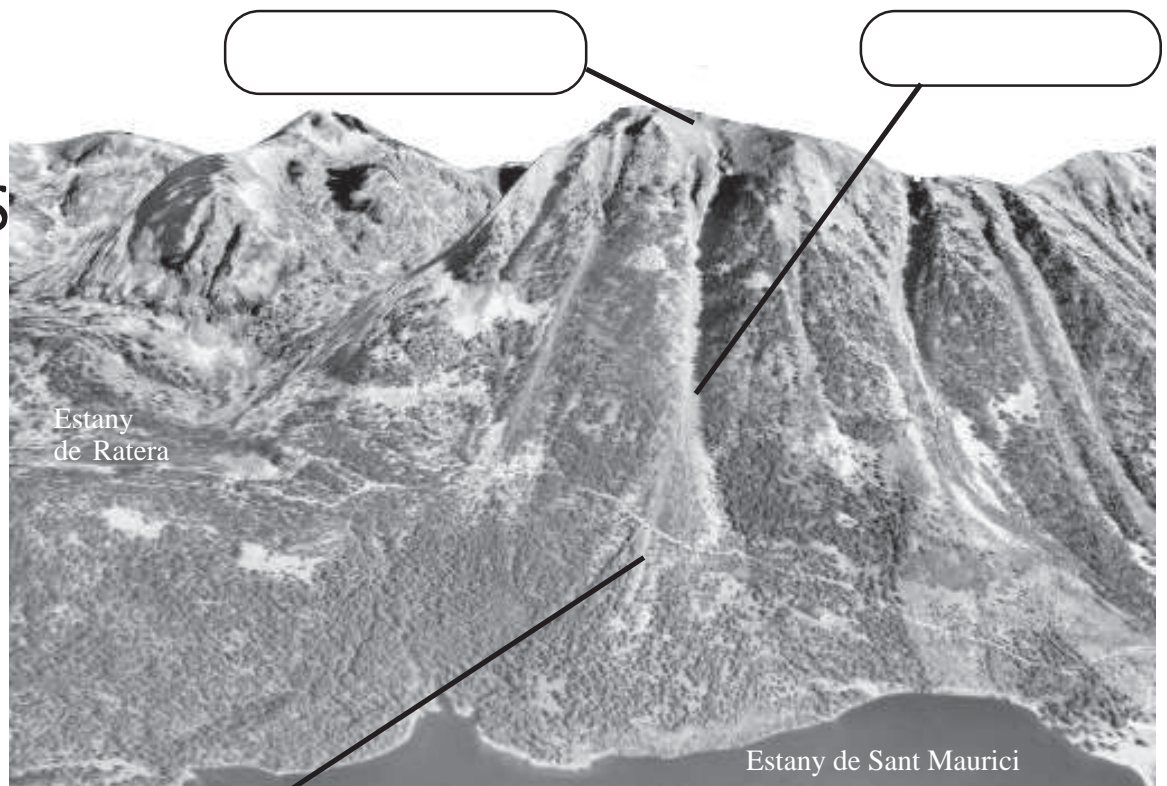
Les causes del desencadenament són l'augment del contingut en aigua líquida. Són més freqüents a la primavera, donat que la radiació solar és major.

La seva velocitat no és molt elevada, entre 10 i 30 km/h.

La zona d'arribada està formada per blocs arrodonits i boles.

PARTS D'UNA CANAL D'ALLAUS

- Zona d'arribada
- Zona de sortida
- Canal

QUAN EL PIRINEU ERA UNA PIRA ENCESA

Fa molts i molts anys, a la Península Ibèrica hi va arribar el seu primer poblador, Túbal, el qual va esdevenir el rei d'Ibèria.

Túbal tenia una filla preciosa, anomenada Pirene; de la qual en diuen algunes veus que mai més hi ha hagut una princesa tan bonica com ella.

Un bon dia va arribar a la península el mític gegant Gerió, de tres horribles torsos i tres terribles caps. En Gerió, en veure totes aquelles magnífiques terres, no va voler fer altra cosa que arremetre-li el tron a en Túbal per poder ser ell l'amo de tot aquell reialme. Lluità i lluità amb totes les seves forces contra Túbal, fins que el va aconseguir derrotar.

En Gerió, temerós perquè mai cap hereu de la nissaga de Túbal recobrés el reialme d'Ibèria, va decidir matar la Pirene. La princesa va fugir cap al nord de la península cercant algun amagatall entre els espessos boscos que cobrien aquell territori i en Gerió la va estar buscant durant dies i dies. Ja desesperat de no trobar-la, va incendiar de cap a cap tots aquells boscos, sacrificant així tota vida que s'hi pogués amagar.

En aquell moment, Hèrcules, l'heroi grec, va veure les immenses flames roges i una gran fumarada que venia de la península ibèrica. Sense pensar-s'ho va correr cap allà, i quan va sentir la dolça veu de la Pirene demanant auxili, es va posar una gran pell de lleó per sobre per protegir-se de les flames i va endinsar-se en els espessos boscos per salvar-la.

Finalment va trobar-la i va caure desmaiada als seus braços. Per un moment es desvetllà i amb una veu molt feble li digué:

-Deixa'm, moriré aquí... Però abans, a tu que m'has pres en els teus braços desafiant el perill, et vull donar les claus d'aquest país que tant estimo, Hispània, si aconsegueixes alliberar-lo de les urpes d'en Gerió. Si vols, és teu; revenja el nom del rei Túbal, el meu pare, i ceneix el teu front amb la seva corona..

Encara amb la paraula als llavis, la Pirene morí als braços de l'Hèrcules. Plorant de sentiment i d'impotència la deixà suaument sobre la gespa, i en aquell mateix lloc aixecà un gran mausoleu, amuntegant roques sobre roques en homenatge al gran valor i bellesa de la princesa. Acabà formantixí una preciosa serralada, que en el seu record, s'anomena des de llavors Pirineus.

(adaptació)

LA VEGETACIÓ

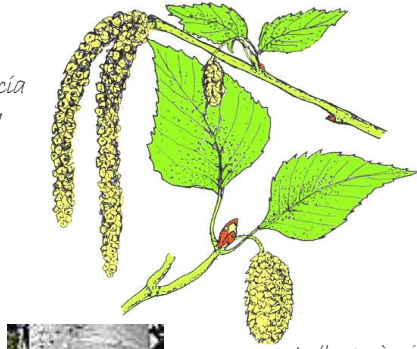
Bedoll

Betula pendula

Inflorescència masculina

Fruit

Inflorescència femenina

Fulla caduca	☐
Fulla perenne	☐

Arbre	☐
Arbust	☐

Bàlec (Escobes)

Genista purgans

Flor papilionada

Fruit lleguminós

Fulla caduca	☐
Fulla perenne	☐

Arbre	☐
Arbust	☐

Pí Negre

Pinus uncinata

Inflorescència femenina

Pinya

Inflorescència masculina

Fulla caduca	☐
Fulla perenne	☐

Arbre	☐
Arbust	☐

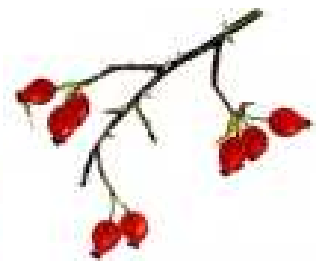

Gavarnera

Rosa canina

Flor

Fruits (Gavarnes)

Fulla caduca	☐
Fulla perenne	☐

Arbre	☐
Arbust	☐

Nabiu (nalló)

Vaccinium myrtillus

Flors

Fruit

Fulla caduca	☐
Fulla perenne	☐

Arbre	☐
Arbust	☐

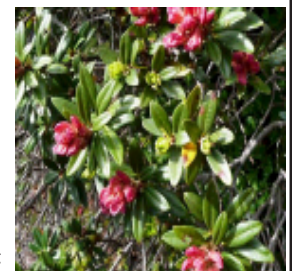

Neret (Bardanal)

Rhododendron ferrugineum

Flors

Fulles

Fulla caduca	☐
Fulla perenne	☐

Arbre	☐
Arbust	☐

